

Řešení nadlimitních producentů odpadních vod ve společnosti Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

SKUPINA
SEVEROČESKÁ VODA

Úvod

Každá čistírna odpadních vod je projektovaná na určité množství a na určité znečištění přitékající odpadní vody, proto je pro správné fungování ČOV nezbytné, aby čistírna nebyla přetěžována ani hydraulicky ani látkově.

Stejně tak i kanalizace a jednotlivé objekty na nich mohou bez problémů přepravit jen určité množství odpadní vody a limitní koncentrace znečišťujících látek.

Vyšší znečištění odpadní vody způsobuje problémy v chodu ČOV a ČSOV a problémy v kanalizaci, vyžaduje zvýšené provozní úsilí, a především zvýšené náklady na dosažení požadovaného čistícího efektu.

Z těchto důvodů je naprosto důležité, aby byl dodržován kanalizační řád.

Kontrola dodržování Kanalizačního řádu

Kontrola dodržování Kanalizačního řádu ve společnosti SČVK do roku 2014:

- Byla spíše nahodilá
- Probíhala především v důsledku vzniku problému na ČOV nebo v kanalizaci
- Nebyla stanovena pravidla napříč celou společností
- Pravidelné kontroly kvality byly prováděny jen u malého vzorku producentů (významný producent, producent s výjimkou v KŘ...)
- „Pomáhaly“ vodoprávní úřady vydáváním povolení k vypouštění OV pro producenty s předčistícím zařízením, ve kterém byly stanoveny podmínky a povinnosti producenta a byly ze strany VÚ kontrolovány (zákon 274/2001 Sb., § 18 Odvádění odpadních vod)
- Novela Zákona o vodovodech a kanalizacích 275/2013 Sb. účinná od 1.1.2014 zrušila producentům OV s předčištěním povinnost mít platné povolení VÚ.

Vzhledem k velikosti provozovaného území SČVK jsme museli přistoupit na komplexní řešení a stanovit všeobecné postupy – vznik projektu „Průmysloví producenti OV“.

Průmysloví producenti

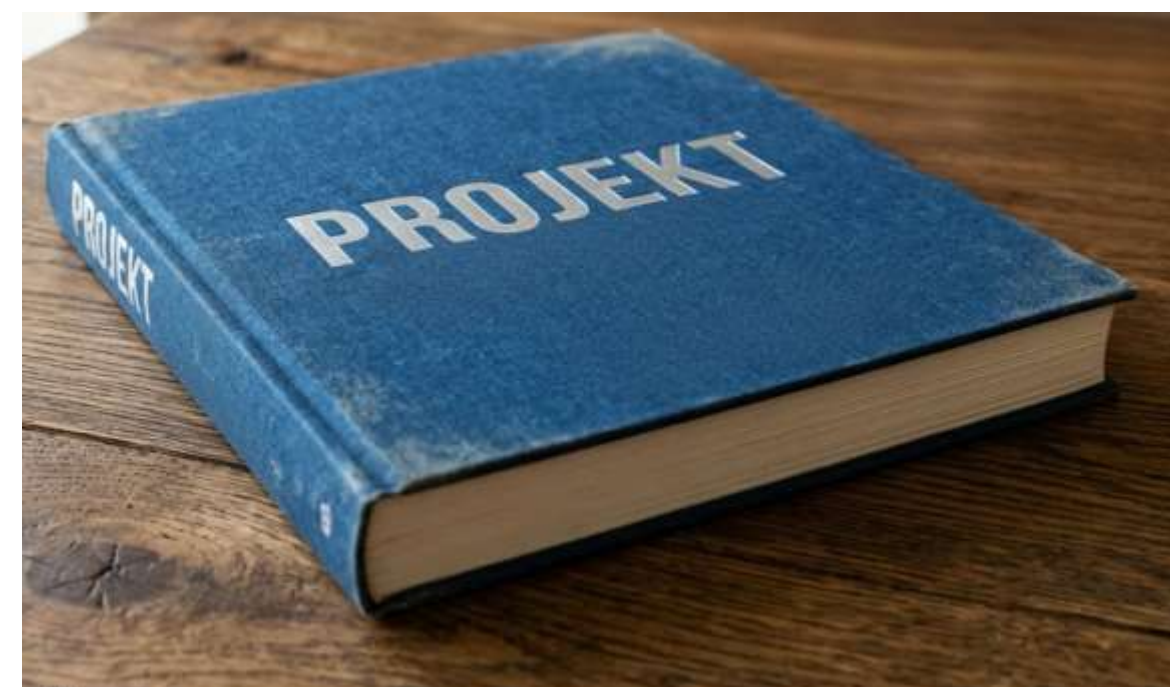

- **Průmyslový producent** = odběratel, který odvádí do kanalizace pro veřejnou potřebu odpadní vody jiného charakteru, než jsou čistě splaškové vody
 - Za průmyslové producenty považujeme ty, kteří produkují OV, které mohou negativně ovlivnit kanalizaci nebo ČOV:
1. Průmysl (chemický, strojírenský, textilní, potravinářský, automobilový...)
 2. Nemocnice, zubaři, domovy pro seniory, veterinární kliniky
 3. Restaurace, jídelny, vývařovny, řeznictví, bramborárny, lahůdkářství, pekařství
 4. Prádelny
 5. Automyčky, autoopravny, mytí cisteren
 6. Destrukční stanice odpadních vod, skládky aj.

VŠICHNI TITO PRODUCENTI BY MĚLI MÍT SOUHLAS PROVOZOVATELE KANALIZACE!!!

Projekt „Průmysloví producenti OV“

- Projekt probíhal cca 1 rok
- Nutná koordinace útvarů a provozů:
 - Provoz kanalizací a ČOV
 - Útvar technicko-provozní činnosti
 - Zákaznický útvar
 - Útvar kontroly jakosti
 - Ekonomický útvar
 - Právní útvar
- Výstupem projektu byla interní směrnice závazná pro celou společnost a její součástí bylo:
 - Úprava textu KŘ (všeobecné povinnosti pro jednotlivá předčistící zařízení)
 - Texty dodatků ke smlouvám (náhrada za povolení VÚ)
 - Znění dopisů producentům
 - Pracovní postupy (od prvního kontaktování producenta až po uzavření dodatku a příp. zpoplatnění)
 - Nastavení kontrolních mechanismů
 - Zpracování metodiky výpočtu příplatku ke stočnému
 - Metodika udělování smluvních pokut

Nadlimitní producenti

Nadlimitní producent = producent produkující odpadní vody v kvalitě přesahující základní limity znečištění stanovené kanalizačním řádem

- ☐ Nový producent
- ☐ Stávající producent
 - Zjištěný (...víme o něm)
 - S výjimkou v KŘ (máme podchyceno, sledujeme...)
 - Bez výjimky v KŘ (kontroly, jednání, pokuty, hledání řešení...)
 - Nezjištěný
 - Problém na kanalizaci nebo ČOV - vizuální prohlídky kanalizace, kamerové prohlídky, měrné kampaně (určení dotčené kanalizační větve), hledání odběrných míst, laboratorní odběry, internet...
 - Potencionální nadlimitní producent – určení odběrného místa a kontrolní odběr

Řešení nadlimitních producentů – postup

1. Informace od provozu nebo technologa OV
2. Hledání zdroje znečištění
3. Odebrání kontrolního vzorku
4. Upozorňující dopis
5. Místní šetření u producenta – zápis, stanovení úkolů, časový limit pro nápravu
6. Producent splní úkol, problém odstraní
7. Producent splní úkol, ale problém nelze zcela odstranit – možnost výjimky v KŘ a zpoplatnění nadlimitního znečištění
8. Producent úkol nesplní, problém s kvalitou nadále přetrvává – smluvní pokuta za neoprávněné vypouštění = porušení KŘ
9. Producent po pokutě zareaguje a problém odstraní
10. Producent raději platí pokuty, než by investoval do předčištění (snaha o podpis dodatku ke smlouvě s možností zvýšení pokut při dlouhodobém porušování KŘ)
11. Uvědomění vodoprávního úřadu, žádost o součinnost a kontrolu
12. Odpojení producenta od veřejné kanalizace

Řešení nadlimitních producentů – smluvní pokuty

Pokuty jsou nástroj k umravnění producentů.

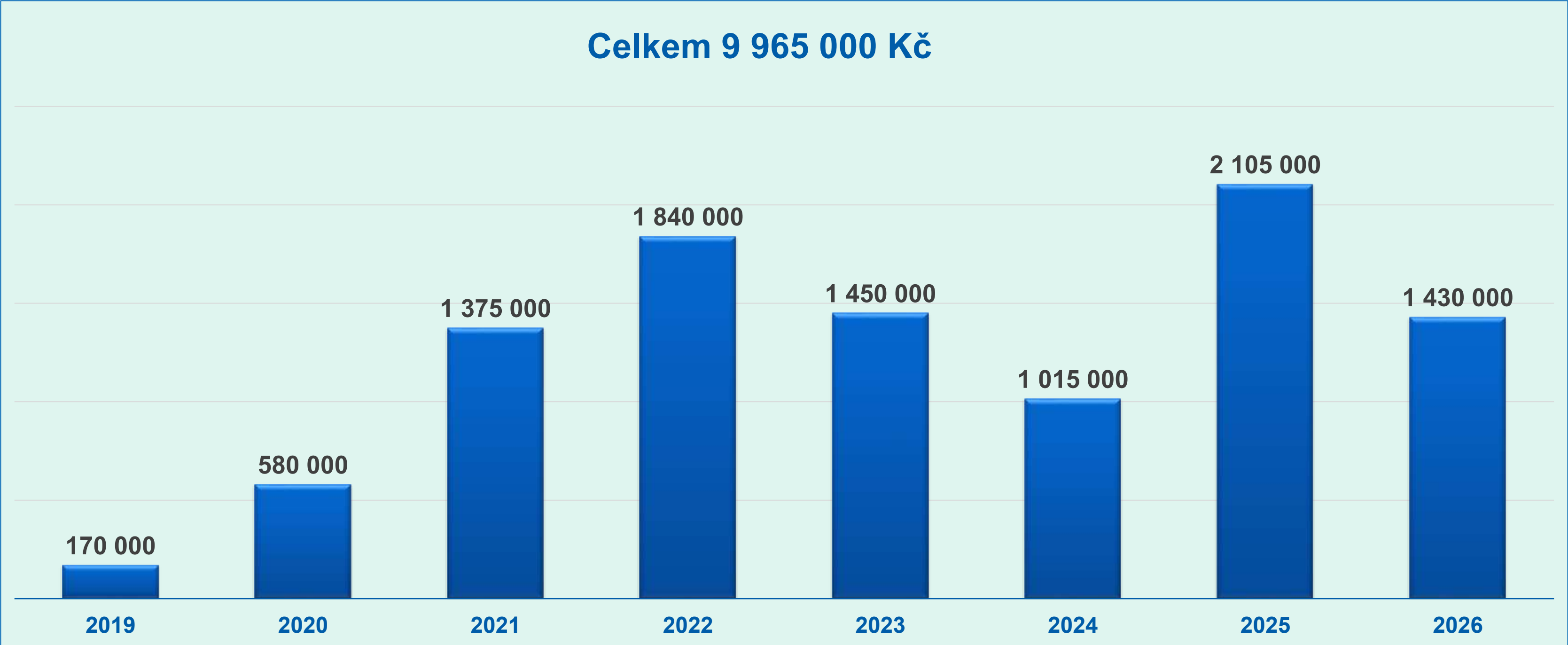
Pro udělení pokuty musíme mít „nabito“

- Laboratorní rozbory
- Správně určené místo odběru vzorku (problém s ne/přítomností producenta při odběru)
- Fotografie kanalizace, přípojky, ČSOV
- Kamerové prohlídky
- Fotografie nestandardních OV na přítoku ČOV (barva, pěna...)
- Kontrolní odběr vzorku na ČOV (paralelní odběr u producenta)
- Pokutě vždy předchází upozornění producenta!

Řešení nadlimitních producentů – smluvní pokuty

Řešení nadlimitních producentů – výjimka v KŘ

Výjimky v kanalizačním řádu do roku 2014:

- Historicky udělené výjimky byly přenášeny do všech následujících aktualizací KŘ
- Producent měl na výjimku rozhodnutí VÚ
- Výjimky z kanalizačního řádu nebyly zpoplatněny

Projekt „Průmysloví producenti OV“

1. Revize seznamu producentů s historickou výjimkou v KŘ
2. Jednání s producenty (oprávněnost výjimky, úprava limitů, zpoplatnění...)
3. Rozhodnutí VÚ nahrazeno Dodatkem ke Smlouvě (výjimka se zpoplatněním i bez zpoplatnění)
4. Postup při udělování nové výjimky stávajícím i novým producentům
5. Zpoplatnění výjimky = lepší kontrola nad kvalitou OV, motivace producenta ke zlepšení, pokrytí nákladů na odstranění zvýšeného znečištění a na laboratorní kontroly

V roce 2025 bylo za výjimky v KŘ fakturováno 19 634 000 Kč.

Řešení nadlimitních producentů - laboratoř

- Laboratorní vzorek – často první krok k zahájení jednání s producentem
- 4 akreditované laboratoře SČVK
- Široké spektrum stanovovaných ukazatelů
- Skupina akreditovaných vzorkařů
- Primární úkol: kontrola dodávané pitné vody a kvality vypouštěných OV z provozovaných ČOV
- Omezená kapacita laboratoří = pouze omezené množství sledovaných producentů
- Plán kontroly jakosti pro kalendářní rok
- Flexibilita laboratoří v případě potřeby
- Možnost provádění měrných kampaní (např. odběr vzorku na událost po dobu několika dní...)
- Odběr vzorku a jeho analýza jsou prováděny na náklady SČVK

Příklady řešení

1. Producent A – výroba mražených potravin

- Nefunkční ČOV, pravidelně nevyhovující vzorky
- Pokuty každý měsíc
- Producent nechtěl realizovat předčištění a požádal o placení příplatku ke stočnému
- Vybudování vlastní nové ČOV, nyní hodnoty v limitech KŘ

2. Producent B - výroba, zpracování a konzervování masa

- Katastrofální stav zařízení, funkční pouze částečně
- Pokuty, kontroly, výzvy k nápravě
- Podnět na VÚ – nařízeno provedení úprav hrubého předčištění a flotace
- Zrealizováno, nyní bez problémů

Příklady řešení

3. Producent C – zařízení na mytí cisteren

- Velmi různorodé OV, vysoká koncentrace znečištění
- Časté problémy na ČOV, např. snížená životnost membrán
- Pokuty, problematická jednání
- Zákaz vypouštět odpadní vody z myčky do doby vybudování účinného předčištění
- Vybudována ČOV, doplněna o filtry s aktivním uhlím, opětovné napojení na kanalizaci

4. Producent D – destrukční stanice OV

- Velká PZ, problém na odtoku ze zóny, prověření jednotlivých větví, vytipování producenta
- „Vyčištěná“ OV skladována v kontejnerech, nepravidelné vypouštění
- Vzorky odebírány z vypouštěcího kohoutu přímo na kontejneru, vždy o odběru věděli
- Týdenní měrná kampaň v šachtě – prokázáno nadlimitní vypouštění
- Producent upravil technologii, nyní v pořádku

Příklady řešení

5. Producent E – příprava masných polotovarů pro rychlá občerstvení

- Malá horská obec, zápach z kanalizace, stížnosti občanů
- Malá ČOV, často zhavarovaná v důsledku porušování KŘ
- Kontrola lapolů – zjištěna instalace infračerveného ohřívače k rozpouštění tuků 😬
- Pokuty každý měsíc
- Špatná komunikace (majitelé jsou cizinci)
- Za účasti VÚ byla zatamponována přípojka

Závěr

BOJ NIKDY NEKONČÍ...,

ale máme metodiku, postupy, nástroje a
nevzdáváme se 😊

Ing. Monika Švarcová
Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

monika.svarcova@scvk.cz

